

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Danes, sredi 8. oktobra
Prigita, Dragosta
Sonce vzhaja ob 6.11 in zahaja ob
17.32. Dolžina dneva 11.21. Luna
vzhaja ob 20.14 in zahaja ob 12.12.
Jurij, četrtek 9. oktobra
Dionizij, Sorina

Slovenskim učencem in učenkam ob prvem šolskem dnevu

GORICA, 7. — Z današnjim dnevom se je na osnovnih goriških in okoliških šolah pričel osnovnošolski pouk. Učenci so vstopili v novo šolsko leto. Z njim pa so se pojavile tudi velike skrbi, ki jih prinaša pouk. Treba bo zopet zgodaj vstajati in se pripravljati, da ne bodo učitelji in učiteljice z nejevoljo morale ugotovljati, da prihajajo učenci nepripravljeno v šolo.

Skratka, zopet se je pričelo resno življenje.

Ob pričetku novega šolskega leta polagamo učencem in učenkam srce vročo željo, da bi se v novem šolskem letu čimveč naučili, da bi obogatili svoje znanje in se tako uspešno pripravili na življenjsko pot. Slovenski narod v zamejstvu veliko pričakuje od svojega naraščanja. Njegovim staršem v veliki večini ni bilo dano, da bi obiskovali slovenske šole. Fašizem jih je oropal najljepšega in najsvetlejšega, kar ima sleherni narod. Zato je prav, da se za krivice preteklosti njihovi otroci maščujejo; maščujejo tako, da bodo v sicer malo rožnatih pogojih slovenskega šolstva v Italiji izklesali iz sebe močan hči slovenskega človeka, ki se zaveda svoje narodne pripadnosti, in ki bo znal živeti brez strahu in brez srca povedati, da je Slovenec in da je na to ponosen.

S to željo pozdravljamo slovenske šolske učence. Učiteljem pa želimo, da bi imeli z njim čimveč uspehov in svoje veliko zadovoljstvo.

Izidi izpitov

Na goriških srednjih šolah so v jesenskem izpitnem roku prestali:

SPREJEMNI IZPIT ZA V. LICEJ:

BAUZZON Edvard, CUMAR Elizabeta, CESCUT Ivan, FA GANEL, Katarina, LACO Jožef, SGBUBIN Gvido, SULIGOJ Bogdan, DEL BENE Jožef.

NIŽJI TECAJNI IZPIT:

BAUZZON Aldo, ERSETIG Jožko, FERLETIC Ivan Karel, FURLAN Silverij, KOROŠEK Sergij, LEBAN Borut, PERIC Egon, RACCARO Jožef, CERNIC Emilija, CUK Tadjana, KLANJSEK Neva, LENARDI Marija, PAOLETTI Nela, PETEANI Lidija, RADETTI Marija, VALENTINIC Bogdana, VISINTIN Lucijana, ZIGON Jolanda.

ZAKLJUČNI IZPIT STROKOVNE SOLE:

COTIC Marija, CVETREZNIK Bruno, DEAN Antonija, DRUFOVKA Silvana, FLORENTINO A'olizij, FURLAN Elvira, GANTAR Julija, GORJAN Ivan, KRAVOS Klavdija, LE NARDI Romul, MOZETIC Lučvik, OCRETI Renato, PAHOR Ivan, PAHOR Virgilij, PETEANI Jožef, PINTAR Marija, RADETTI Egidij, TABAI Ivan, TERCIC Valentin, TERPIN Ivan.

Izid matur bo objavljen v pr. hodnji številki.

NOVI KATASTER ZA TERSKO DOLINO upošteva položaj, ki je bil pred 30 leti

Pred nekaj meseci je stopil v veljavo za Tersko dolino novi kataster. Pripravljali so ga več mesecev in let ter bil moral izboljšati in popraviti napake starega. Dejstvo je, da je na področju prebivalstva zelo nazadnje na svojo zemljo in je le malo oddaljen od meje. Po razmetitvah starega katastra je zaradi tega prišlo čisto do sporov. Poleg obmejnih pa so bila še druga vprašanja.

Po katastru se delijo zemljišča na razne vrste. Imamo travnike, njive, pašnik itd. Jasno je, da vse te kategorije niso enako obdavčene. Poleg tega pa so vse te vrste razdeljene še na tri stopnje ali razrede. Razdelitev teh zemljišč je resna in občutljiva stvar.

Novi kataster bil moral zaključiti razna neresena vprašanja. To kar dolga, bi moral sprejeti vsi, čeprav v svoji korist ali škodo. Ko je bil kataster sestavljen, je preteklo dolgo časa, preden je stopil v veljavo. Končno je bil objavljen v Uradnem listu. Objava je bila skoro nezapažena med ljudstvom, ker mu njegova izobrazba ne dovoljuje, da bi takoj in pravilno ocenil te birokratične ukrepe. V prvem trenutku so nekateri bili zadovoljni — toda kmalu nato so padle prve kritične opombe.

Dejstvo je, da nov kataster upošteva položaj točno izpred 30 let. Vse spremembe, ki so se zgodile v teh letih, so izginile v prahu uradov. Tako se je zgodilo, da je tisti, ki je pred leti zemljo kupil, moral po katastru ugotoviti, da ni lastnik kupljene zemlje, medtem ko je, nasprotno, drugi zvedel, da je že vedno njen lastnik, čeprav jo je prodal pred 10 ali 20 leti. Tako tudi dediči niso vpisani v novem katastru.

Če hoče kdo kaj prodati, ne more tega storiti, ker po katastru ni lastnik. Novi kataster služi predvsem za obdavčevalno.

Novo šolsko leto

Na goriških srednjih šolah se novo šolsko leto prične v četrtek, 16. t. m., s šolsko mašo ob 10. uri. Dijkami naj se zberejo ob 9.30 vsak na svoji šoli, odkoder potujejo v spremstvu gg. profesorjev v šolnico.

K tej maši so vabljeno tudi stariši in sorodniki dijakov. Naslednji dan, v petek, bo pouk ob 8.30.

Delavci za Argentino

Pokrajinski urad za delo v Gorici sporoča, da sprejema specializirane delavce, ki se nameravajo izseliti v Argentino, kjer jih nujno potrebujejo. Veliko povpraševanje je predvsem po mizarjih, strukarjih, mehanikih in drugih. Delavci morajo biti zdravi. Zašlela starost je od 18. do 35. let in do 40 za poročene. Interesenti naj se javijo na Uradu za delo — oddelek za emigracijo — najkasneje do 9. oktobra. S seboj naj prinesejo vse osobne dokumente in dovoljno knjižico ter morebitno usposobljenostno potrdilo.

IZPRED SODIŠČA

Mati in mladoletni hčerki pred sodniki

Kradle so čevlje s stojnic

GORICA, 7. — Potujoči trgovci Totolo Bruno postavili vsake četrte svoje stojnice na našem trgu in razstavili svoje blago, oziroma čevlje. V naše mesto prihajajo Totolo že več let in se nikoli ni imel kaj pritoževati nad odjemalci. Toda zadnje poletje je pričel resno razmišljati o poštenosti Gorčanov. Nekajkrat, ko je odhajal iz Gorice, je namreč opazil, da mu je zmanjkalo po več parov čevljev in je zato sklenil, da bo skrbno na prste vsakega goriškega odjemalca.

Ko je v četrtek 25. avgusta letos razložil svoje blago na trgu v Ul. Oberdan, se je malomarno veselil za mizo in ostro premotril vsakega kupca. Okrog 11. ure se je okrog stojnice nabralo precej ljudi, ki so si ogledovali in kupovali čevlje. Čeprav je imel Totolo mnogo dela, mu vendar ni ušel noben gib ljudi, ki so se gnetli okoli njega. Tako je opazil tudi dve mladenki in ženski, ki so se že dolgo sicer kdale okrog stojnice, in ki jih je na videz že poznal, ker so čisto kupovale pri njem. Zaradi njihovega sumljivega obnašanja sta bili deklari in ženska deležni vse trgovčeve pozornosti. V trenutku ko so se odjemalci najbolj potiskali ob stojnico, je vse presenetljivo odjedalcev krik, ki je klical agente na pomoč.

10 stotov železa so ukradli

GORICA, 7. — Na kazenskem sodišču so danes sodili 29-letnemu starnarju Ahilu Laffranchiniju iz Tržiča, 36-letnemu Mariju Belliju iz Villorbe in 27-letnemu Angelu Corettu iz Vidma, sedaj bivajočemu v Trstu. Vsi trije so bili obtoženi, da so 30. novembra lanskega leta ukradli 10 stotov starega železa na škodo družbe «Fiammin Trieste» iz Gradeže.

KRATKE VESTI iz beneških vasi

Čedad

V nedeljo, 5. oktobra je bila v stolnici maša na praznik Marije rožnega venca. V cerkvi sv. Petra pa je bila maša za praznik policije. Epilog te je bil v prostorih komisarjata: sprejem, ki so se ga udeležili častniki in predstavniki oblasti.

Št. Peter Slovenov

V nedeljo popoldne, okrog 15.30 se je peljal proti Št. Peteru Slovenov petindvajsetletni Renato Degano. Ko je prišel na križišče Pri mostu, je na ovinku zavrl, toda ni uspel in se je v svojo sivo zaletel v rob nekak vrta. Pri padcu se je Dobgano močno poškodoval. Sprejeli so ga v čedasko bolnico, kjer se zdravniki niso izrekli o njegovem stanju.

Dreka

V pokrajinskem svetu so zopet razpravljali o občini Dreka. Slo je za novo posojilo, ki je bilo odobreno Tako bo občina Dreka dobila 26 milijonov lir, ki jih bo uporabila za graditev ceste, ki bo vezala vasice Trušnje in Krat ter Trinko. S tem novim posojilom bo finančni položaj občine Dreka močno obremenjen, tako da bo najbolj zadolžena občina v tej pokrajini.

FOJDA

Na istem zasedanju je pokrajinski svet odobril posojilo občini Fojda za ureditev ceste Fojda - Videm. Ta cesta je bila nujno potrebna popravila, kar smo že večkrat poudarjali. Ali ni si mogla občina Ahten spodobiti denarja, da bi zgradila vodovod za Malino? ***

CEPLIENJE

Cepljenje je obvezno za vse otroke, ki so že doživeli eno leto starosti in še niso bili cepljeni.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

Velike številke - malo koristi

Statistično poročilo tržške trgovske zbornice o prometu v avgustu 1952 dokazuje stalno slabšanje trgovske strukture preko Trsta prepeljanega blaga

Statistično poročilo tržške trgovske zbornice prinaša podatke o doseženem prometu v avgustu 1952. Pomorski promet je v tem mesecu znesel skupaj 3.950.249 stotov, od tega je levi delež ušel ostankem 869.107 stotov pa obhodi. Odnos med prihodi in odhodi se je precej poslabšal, kar zavzemajo v letošnjem avgustu prihodi 78%, medtem ko so v lanskem 63%. Celotni pomorski promet pa je v avgustu v primerjavi z letnim letom umorno povečal za 1.627.400 stotov.

Ugoden porast zaznamuje tudi obseg železniškega prometa, ki je dosegel v avgustu skupno 2.317.028 stotov (427.028 stotov več kot lani). Večino blaga (1.547.030 stotov) so odpeljali, pripeljali pa je 769.998 stotov.

Forast pristaniškega prometa je še bolj razviden iz primerjave letošnjih in lanskega leta. Letos so v tem obdobju mesecih prepeljali po morju 28.457.341 stotov blaga, lani pa 25.008.247 stotov. Se vidno je porast prometa v primerjavi s predhodnimi časi (1938 = 100), saj je promet letošnjih prvih 8 mesecev dosegel 136,46 odstotkov. Po železnici so v prvih osmih mesecih prepeljali 20.807.449 stotov (lani 19.064.198 stotov), kar da v primerjavi s predhodnim obdobjem (1938 leto = 100) 165,35 odstotkov.

Te številke, nanašajoče se na celoten obseg prometa, so zelo ugodne tako za mesec avgust kot za prvih osem mesecev letošnjega leta. Vendar pada v oči naraščajoča razlika med prihodi in odhodi. Privraket po vojni je namreč obseg po morju odpeljanega blaga padel pod predvojno obdobje (99,60 odst.).

Isti samo še ostrejši pojav, lahko zabeležimo za obseg blaga, pripeljanega po železnici (97,32 v primerjavi z letom 1938).

Objavitelj tega negativnega pojava nam daje stalno slabšajoča se struktura skozi Trst prepeljanega blaga. Promet zveznega blaga, ki daje le malo zaslužka, se je letos zopet močno povečal in vnovič je padel pod prevojno obdobje, od katerega živi mnogo ljudi. Tako so v prvih osmih mesecih tega leta po morju pripeljali

zakonitim predpisom za šolsko uporabo ter s tem premaknila to za mestno občino sramotno vprašanje z mrtve točke.

Nezakonito ukrepanje „Ente Tre Venezie“

Slovenski kmetje morajo ostati na zemljišču, ki so ga s trdom in skrbjo obdelovali

PEVMA, 7. — Kot je znano, so številni pevmski kmetje najemniki ustanove «Ente Tre Venezie», ki jim daje proti najemni zemljo v obdelavo. V začetku septembra pa je okoli pevmskih najemnikov izvedla namakalni del ali kako drugače uredila, da bi bila zemlja donosnejša. Za izvedbo teh delni potrebno razdirati sedanje pogodbe po zakonu neveljavnih poteh, ampak naj ustanova brez sprememb do najemnikov uresniči svoje izboljševalne načrte, če ji je do tega.

Ker bo ustanova «Tre Venezie» skušala izterjati svoje neupravičene in na nepošten način pridobljene zahteve, je «Konfederterra» sklenila prikriti s pomočjo tistim kmetom, katere je goriški upravni ustanove z zvijačo ulovil v svoje mreže in dosegel, da so podpisali priloženo dopisnico, s katero se pogodbi odpuščajo.

Gospodinjam je rekla, naj podpisajo moža, če njega ni bilo doma. Tako so številne osebe dopisnico podpisale in s tem nekako dale svoj pristavek, da se odpovedujejo nadaljnji najemniški pogodbi na svojo dosegano zemljo.

Pripomniti moramo, da je bilo takšno početje, ki je temeljilo na podlagi ustne izjave, popolnoma nezakonito. Čeprav so bile pogodbe podpisane samo za eno leto, imajo te še vedno svojo veljavnost, kajti zakon šteje, 765 od 11. julija 1952 podpisuje vse kmetijske pogodbe in tudi omenjene najemniške pogodbe z «Ente Tre Venezie».

Predstavniki zgorajne ustanove pa je z zvijačnim izsiljevanjem podpisov vendarle dosegel nekako pravno podlago za uresničitev svojih nakleпов, in sicer to, da bi slovenski kmetje, ki so leta in leta obdelovali to zemljo, vložili vanjo vse svoj trud, izgubili pravico do nadaljnjega najemniškega razmerja in da bi dal sence zemljo kakšnim priselkom, ki verjetno še nikoli niso slišali, da je nekje v Italiji mesto Gorica.

Obstaja tudi druga verjetna možnost, da bi ustanova izvedla na svojih posestvih izboljševalna dela, popravila gospodarska poslopja in da bi potem sprejemala dosegane najemnike kot dinarje.

Pevmski najemniki tudi slednjo možnost ustanove zavrajajo, ker je zanje nesprejemljiva. Zanje predstavlja

Izredni prispevki na plače in mezde

GORICA, 7. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino opozarja vse trgovce, da zapade v petek 10. t. m. zadnji rok za plačilo (kot po zakonu 25. julija 1952 štev. 949) izrednega prispevka na plače in mezde (4 odstotke za stalne mezde in od 2 do 8 odst. za plačane na uro, ki so jih preteklega septembra izplačali svojim namestencem. Nadalje morajo do navedenega roka plačati tudi 10 odstotkov roka plačati in mezde, ki so jih izplačali v marcu, aprilu, maju in juniju. Do 15. oktobra pa morajo predložiti zavarovalniški inštitutu nazivno infortunni sul laborov prijavo mezd in plač, ki so jih izplačali v septembru.

Sladkor in kava proste cone

GORICA, 7. — Vse potrošnike iz Gorice in Sovodnje opozarjamo, da so pričeli z razdeljevanjem sladkorja in kave proste cone, in sicer: 1 kg in pol sladkorja na odrežek štev. 29 in 400 g surove ali 320 g pražene kave na odrežek št. 30. Z razdeljevanjem bodo zaključili 31. t. m.

Obvestilo čedadskim vinogradnikom

Čedadski župan sporoča vsem vinogradnikom, lastnikom in najemnikom, ki so oproščeni trošarine ali ne, da morajo pisarno prijaviti na javila sodišču in jih obdolžila tatvine.

Laffranchinija, ki se je zgovoril, da je samo kupil ukradeni blago, so oprostili zaradi pomanjkanja dokazov. Bellija je sodišče spoznalo za krivega tatvine in ga obdolo na 5 mesecev in 10 dni zaporu ter plačilo 5.500 lir globe. Coretta, ki je dokazal, da je samo prisostvoval tatvini in da se je ni udeležil, so pa oprostili z utemeljitvijo, da ni zakrivil kaznivoga dejanja.

Nezakonito ukrepanje „Ente Tre Venezie“

posebnem obrazcu trošarinskega uradu naslednje:

a) do 10. oktobra morajo pripraviti zveze zaloge pridelkov b) do 20. oktobra morajo pripraviti kakršno koli količino trgatev, če se trgatev podaljša čez 20. oktober, morajo to prijavo pripraviti deset dni po trgatevi. Kratevji del morali odgovorjati po zakonu, poleg tega pa bodo pripravili pri njih uradni pregled.

Cepljenje proti kozam in ovčici

Občinski zdravstveni urad v Gorici sporoča, da bodo v občinskem ambulatoriju v Ul. Mazzini 7 cepili otroke iz Gorice in Štandreža vsak dan od 9. do 10. ure do vključno 11. oktobra.

Cepljenje je obvezno za vse otroke, ki so že doživeli eno leto starosti in še niso bili cepljeni.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

Ze 4 leta.

Velike številke - malo koristi

Statistično poročilo tržške trgovske zbornice o prometu v avgustu 1952 dokazuje stalno slabšanje trgovske strukture preko Trsta prepeljanega blaga

Statistično poročilo tržške trgovske zbornice prinaša podatke o doseženem prometu v avgustu 1952. Pomorski promet je v tem mesecu znesel skupaj 3.950.249 stotov, od tega je levi delež ušel ostankem 869.107 stotov pa obhodi. Odnos med prihodi in odhodi se je precej poslabšal, kar zavzemajo v letošnjem avgustu prihodi 78%, medtem ko so v lanskem 63%. Celotni pomorski promet pa je v avgustu v primerjavi z letnim letom umorno povečal za 1.627.400 stotov.

Ugoden porast zaznamuje tudi obseg železniškega prometa, ki je dosegel v avgustu skupno 2.317.028 stotov (427.028 stotov več kot lani). Večino blaga (1.547.030 stotov) so odpeljali, pripeljali pa je 769.998 stotov.

Forast pristaniškega prometa je še bolj razviden iz primerjave letošnjih in lanskega leta. Letos so v tem obdobju mesecih prepeljali po morju 28.457.341 stotov blaga, lani pa 25.008.247 stotov. Se vidno je porast prometa v primerjavi s predhodnimi časi (1938 = 100), saj je promet letošnjih prvih 8 mesecev dosegel 136,46 odstotkov. Po železnici so v prvih osmih mesecih prepeljali 20.807.449 stotov (lani 19.064.198 stotov), kar da v primerjavi s predhodnim obdobjem (1938 leto = 100) 165,35 odstotkov.

Te številke, nanašajoče se na celoten obseg prometa, so zelo ugodne tako za mesec avgust kot za prvih osem mesecev letošnjega leta. Vendar pada v oči naraščajoča razlika med prihodi in odhodi. Privraket po vojni je namreč obseg po morju odpeljanega blaga padel pod predvojno obdobje (99,60 odst.).

Isti samo še ostrejši pojav, lahko zabeležimo za obseg blaga, pripeljanega po železnici (97,32 v primerjavi z letom 1938).

Objavitelj tega negativnega pojava nam daje stalno slabšajoča se struktura skozi Trst prepeljanega blaga. Promet zveznega blaga, ki daje le malo zaslužka, se je letos zopet močno povečal in vnovič je padel pod prevojno obdobje, od katerega živi mnogo ljudi. Tako so v prvih osmih mesecih tega leta po morju pripeljali

zakonitim predpisom za šolsko uporabo ter s tem premaknila to za mestno občino sramotno vprašanje z mrtve točke.

90 delavcev dobilo zopet delo v podgorski predilnici

Goriška pokrajina med vsemi v Italiji se vedno po številu brezposelnih na prvem mestu

PODGORA, 7. — Protestna stavka skupaj s protestnimi zgorovanji in časopisnimi članki je nedvomno dosegla svoj materialni uspeh. Izvedli smo, da je ravnateljstvo podgorske predilnice ponovno sprejelo na delo okoli devadeset delavcev.

Čeprav je kriza tkalske industrije postavila na cesto številne delavce in delavke, vendar jasno, da bi delodajalci in ravnateljstvo podgorske predilnice mogli premostiti težave krize in zaposliti svoje delavce, če bi bilo na njihovi strani nekoliko več razumevanja za delavske potrebe. Goriška pokrajina je med vsemi italijanskimi pokrajinami po številu brezposelnih na prvem mestu. Zahvala za tako želosten primat gre nedvomno delodajalcem in seveda tudi oblastem, ki nimajo toliko močne roke, da bi prisilile delodajalce, da bi sprejeli na delo nekaj brezposelnih. Tega ne morejo doseči, ampak celo dopolnjujejo, da delodajalci po milijoni volji razpolagajo s svojimi izkorisčanimi in jih gonijo tudi na cesto.

Sprejem devadesetih delavcev na delo v podgorsko predilnico je sicer korak bliže k omiljevanju brezposelnosti, ki je to samo kapljica v morje. Ako se hočemo iznebiti žalostnega prvenstva in zagotoviti sleherni družini kolkor toliko dostojno življenje, tedaj ne smemo odjenjati v svoji borbi, da delodajalci sprejmejo svojo odločitev o odpustitvi več sto delavcev.

Zato zahtevamo od delodajalcev in oblasti, da se nadalje ravnavajo tako, da se zacementirane rane številnih delavskih družin in da se vrne delo delavcem, ki so brez njega obsojeni na enako usodo, kot doleti ribo zunaj vode.

Kam namerava SPD v nedeljo?

Navadno prihaja stiskovni atašee S. P. D. v Gorici vendar pri nedeljo predložiti pravega razkaza svoj naci, opise izbir, kakozne prometne zveze in se okolice, prometne zveze in se marsikaj, kar ne pride vedno v list. Danes pa je v njegovem čudovitem redu in nam svetovno nastala nekaj sprememba. Pravi, da bodo napredovali prihodnjo nedeljo predložiti danksi izlet anezano kama in se zelo boji, kako bo v ozračju, Pravi zares ne v ozračju drugega, kot da naj se dati drugače, kot da naj se Goričani zberejo in Podgorci pevmskem zboru in Podgorci ob isti uri v Gorini.

Vas morda zanima, kako se bo vse izteklo? Priddle od nedeljo 12. oktobra na določeno mesto, pa boste videli!

Nakazila za benca

Pokrajinski E. A. M. v Gorici sporoča vsem interesentom, da lahko dokazno v njenem sedežu nakazila za oktober. Za dvig nakazil predložiti vozno dovoljenje.

RINO

VERDI, 17. «Hofmann» P. P. VEDKA, M. Shearer. VITTORIA, 17. «Pom» in 13. Vzhoda, G. Lollobrigida. CENTRALE, 17. «Ridea» loba», G. Rarf in V. Maro. MODERNO, 17. «Zenske» razbojnikin, A. Nezzari.

IZLET

IZLET PDT V nedeljo 19. t. m. bo izlet avtobusom v Crni vrh nad Trstom in v Javornik z obiskom na 19. ure samo za čl. Vpisovanje se zaključil v četrtek 9. t. m.

IZLET V OPATJO IN NOVO GORICO

Motoklub «Amatori» organizira 18. t. m. izlet v Opatjo in Novo G. m. izlet v Novo Gorico. Vpisovanje na sedežu členev od 17. ure samo za čl. Vpisovanje se zaključil v četrtek 9. t. m.

Razna obvestila

Folkloristi Naznanjamo vsem ljubiteljem folklornih plesov, da se bodo v p. hodnjih dneh začele vaje v Roma 15-11. Vpisovanje dneva med 18. in 20. pr. t. m. SESTANSKI DIJASKE MATICE V NABREZINI

Dijaki in odborniki Dijske Matice v Nabrezini imajo Dijski Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrezini.

ADRIA EXPRESS

ADEX IZLETI 25. IN 26. OKTOBRA DVODNEVNI IZLET NA Reko in v Pulo Vpisovanje do 11. oktobra pri «Adria-Express» ul. F. Severo 5-b - Tel. 2946.

PETDNEVNI IZLET Z AVTOPULMANOM V BEOGRAD

OD 23. DO 27. OKTOBRA 1952 SPORED: 1. DAN: ob 5. odhod iz Trsta; ob 14. prihod v Zagreb; 2. DAN: ob 8. odhod iz Zagreba; ob 13. prihod v Beograd; 3. DAN: ogled mesta Beograda; 4. DAN: ob 13. odhod iz Beograda; ob 19. prihod v Ljubljano; 5. DAN: ob 9. odhod iz Zagreba; ob 13. prihod v Trst; ob 19. prihod v Ljubljano; ob 19. prihod v Trst.

Prijave za izlet se sprejemajo za vožnjo, hrano in prenočišče ali pa samo za vožnjo. Vpisovanje izključno do 11. oktobra pri «Adria-Express» ul. Fabio Severo 5 b - Tel. 2943. Prosimo one, ki so se že vpisali, da se javijo v uradu od 13. do 15. oktobra

90 delavcev dobilo zopet delo v podgorski predilnici

Goriška pokrajina med vsemi v Italiji se vedno po številu brezposelnih na prvem mestu

PODGORA, 7. — Protestna stavka skupaj s protestnimi zgorovanji in časopisnimi članki je nedvomno dosegla svoj materialni uspeh. Izvedli smo, da je ravnateljstvo podgorske predilnice ponovno sprejelo na delo okoli devadeset delavcev.

Čeprav je kriza tkalske industrije postavila na cesto številne delavce in delavke, vendar jasno, da bi delodajalci in ravnateljstvo podgorske predilnice mogli premostiti težave krize in zaposliti svoje delavce, če bi bilo na njihovi strani nekoliko več razumevanja za delavske potrebe. Goriška pokrajina je med vsemi italijanskimi pokrajinami po številu brezposelnih na prvem mestu. Zahvala za tako želosten primat gre nedvomno delodajalcem in seveda tudi oblastem, ki nimajo toliko močne roke, da bi prisilile delodajalce, da bi sprejeli na delo nekaj brezposelnih. Tega ne morejo doseči, ampak celo dopolnjujejo, da delodajalci po milijoni volji razpolagajo s svojimi izkorisčanimi in jih gonijo tudi na cesto.

Sprejem devadesetih delavcev na delo v podgorsko predilnico je sicer korak bliže k omiljevanju brezposelnosti, ki je to samo kapljica v morje. Ako se hočemo iznebiti žalostnega prvenstva in zagotoviti sleherni družini kolkor toliko dostojno življenje, tedaj ne smemo odjenjati v svoji borbi, da delodajalci sprejmejo svojo odločitev o odpustitvi več sto delavcev.

</

PRVO POROČILO GEN. WINTERTONA ZAKAJ NITI BESEDICE O TRŽAŠKEM LADJEVJU

Ladi ZVU zagovarja industrializacijo in zanemarja promet ter tržiško ladjeve, zato je skoro vsa pomoč ECA «odplavala» v Italijo

dolgo je od tega, ko imeli v rokah zadnje poročilo ZVU, izdano od takratnega poveljnika cone generala Aireyja. Pred dnevi je ZVU razdelila novo poročilo, ki ga je postal Varostnemu, nato novi poveljnik general Wintertona. To prvo poročilo Wintertona se razlikuje od poročila njegovih predhodnikov predvsem v tem, da je nekoliko večkrat o poročilu iz Italije, ki je poročilo skratka ni več razdeljeno političnim vodstvom (kar je verjetno tudi zbadlo italijanski tisk, da se sedaj, razen kratke vsebine, uradne rimske agencije LANSIA, izpustijo listi ni objaviti niti vrstice o novem poročilu) izostanele. Airey tako priljubljene rešene - Trst spada pod Italijo.

Pravzaprav neumestnih političnih trditve in želja rimskih krogov pa je poleg umernosti, treznega tona edina razlika med stari in novim poročilom. Bistvene spremembe gospodarske politike ZVU se niso spreminile, razen odraza v polni meri poročilo.

V ugodnem poglavju o letnem pregledu lahko citiramo:

«Vzpostavljamo politično politiko Zveze, ki gre proti tržiški gospodarstvu in ladjedelstvu. Vse, kar je bilo v preteklosti, se je nadaljevalo prizadevanje za pritegnitev novih sredstev za industrijsko podjetje v ZAVU. Ob koncu leta 1951, ko smo obravnavali na tem področju tržiško podjetje, smo imeli v ZAVU na račun pomorstva 2200 ljudi.»

«V dolgem razdobju med letoma 1948 in 1951 je Italija, ki je odtrgala Trst od svoje naravnega zaledja, v zvezi z industrijsko obsevanje, razvijala razvoj politike, ki je bila namenjena, da se v ZAVU se je po drugi svetovni vojni postavlja na stični točki. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

«V svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo. Gen. Wintertona je v svojem prvem poročilu izjavil, da bodo smeri razvoja politike, ki so namenjene, da se v ZAVU na račun pomorstva razvijajo.»

ter, da je Italija tako prišla do dolarske valute na račun Trsta. Med ostalim blagom prevladujejo žitarice, saj so jih uvozili za skoraj 3 milijone lir. Res je sicer ameriško žito ceneje, vendar smo prepričani, da bi Trst lahko dobi žito bližje prav tako poceni in to brez porabe dragocene valute. V vsem dolarskem uvozu pa skoro ni strojev in strojne opreme, ki zavzema med uvoženimi predmeti zadnje mesto.

Tudi lirski fond, nastal iz prodajne blaga je doživel podobno usodo. To najbolje vidimo, če pogledamo zakaj je ZVU porabila številna posojila, izvirajoča iz lirskega fonda in iz proračuna. Vsega skupaj so lami razdelili 6.930 milijonov lir pomoči, od česar je šlo za gradnjo ladij 4.953 milijonov, za industrijska posojila 487 milijonov, za splošna posojila 1.442 milijonov in malenkostni ostanek 68 milijonov za posojila malim podjetjem.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

ter, da je Italija tako prišla do dolarske valute na račun Trsta. Med ostalim blagom prevladujejo žitarice, saj so jih uvozili za skoraj 3 milijone lir. Res je sicer ameriško žito ceneje, vendar smo prepričani, da bi Trst lahko dobi žito bližje prav tako poceni in to brez porabe dragocene valute. V vsem dolarskem uvozu pa skoro ni strojev in strojne opreme, ki zavzema med uvoženimi predmeti zadnje mesto.

Tudi lirski fond, nastal iz prodajne blaga je doživel podobno usodo. To najbolje vidimo, če pogledamo zakaj je ZVU porabila številna posojila, izvirajoča iz lirskega fonda in iz proračuna. Vsega skupaj so lami razdelili 6.930 milijonov lir pomoči, od česar je šlo za gradnjo ladij 4.953 milijonov, za industrijska posojila 487 milijonov, za splošna posojila 1.442 milijonov in malenkostni ostanek 68 milijonov za posojila malim podjetjem.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

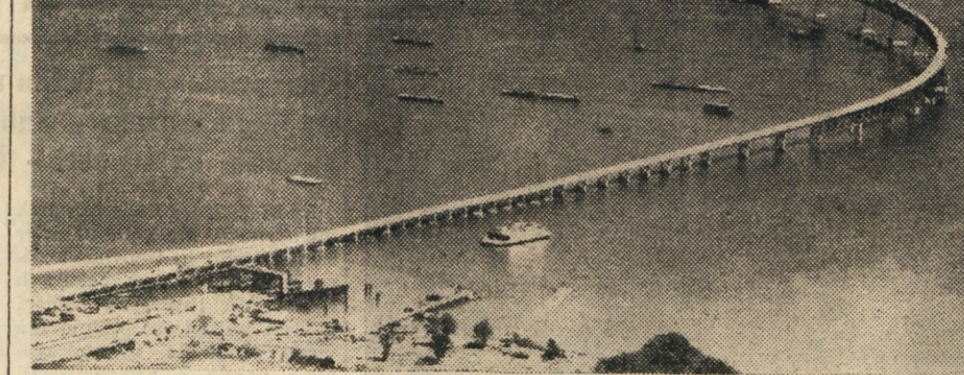
Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Velika pomoč ERP je Trstu le malo pomagala. Z njo so premostili trenutno krizo in pomagali graditi ladjeve - Italiji. Trst pa kljub ameriškim milijardam ni dobil niti ene ladje, tako da jih ima sedaj celo manj kot 1945. le. Ta žalosten položaj tržiškega pomorstva je tudi vzrok, da v poročilu generala Wintertona manjka eno izmed najvažnejših poglavij: «Tržiško ladjeve». Če bi hoteli ZVU o tej temi napisati resno poročilo bi izginil ves narejen optimizem in bi se pokazala stvarnost v vsej goloti.

Med najvažnejša industrijska posojila spadajo: 260 milijonov za 4 arabe, ki gradijo stanovanja, in 200 milijonov za zgraditev nekakega modernega hotela, kot zelo sramežljivo ugotavlja poročilo. Gre za nov hotel ob morju, ki ga je gradil prof. Marzotto, ki po našem mnenju ne potrebuje pomoči ERP. Zanimivo pa je tudi, da so zavestni najeli del hotelskih prostorov za svoje urade ter, da po raznih govoricah plačujejo okoli 12 milijonov najemnin na leto, kar bi bilo dovolj za plačanje obresti in še za odplačevanje glavnice. Dokaj obilno pomoč pa sta dobili tudi dve novi podjetji v ZAVU: predilnica bombaža 250 milijonov lir in steklarina 140 milijonov lir.

Ce se ne spuščamo v podrobnosti, lahko kljub temu ugotovimo, da je ZVU nakazala levji delež posojil za gradnjo italijanskih ladij s čimer so res dosegli trenutno zadovoljivo zaposelnost tržiških ladjedelcev. Italija pa je na ta način pobrala večino fonda ECA za Trst in si na tržiški račun krepila svoj trgovski pomorščak. Seveda je bila na ta način dosežena zaposelnost ladjedelcev in trenutnega značaja in sedaj nastopa tudi v tej najvažnejši tržiški industrijski panogi kriza, ki se je v zadetku leta jasno odrazila z odpuštom pet sto delavcev.

Novi najdaljši jekleni most na svetu čez zaliv Chesapeake v Marylandu (ZDA). Celoten most je dolg 12,36 km; visoki del je dolg 480 m in sloni na dveh 104,4 m visokih opornih stolpih. Cestnice je na tem mestu 55,8 m nad morsko gladino. — Do sedaj so zvezo med obema obalama vzdrževali štiri državne prevozne ladje, voznja pa je trajala 40 minut; sedaj bo trajala le 6 minut.

Kdo bo gospodar Port Arthurja?

Blizu južnega rta Mandžurskega polotoka Liautung leži vojno pristanišče Port Arthur. Njegov velik pomen za obvladovanje vzhodne Azije pride že na prvi pogled zemljepisne karte v oči.

Port Arthur ima za seboj burno preteklost: V japonsko-Kitajski vojni 1894. leta, ki jo je sprožila Japonska s pretvezo, da hoče »zavarovati Korejo« pred Kitajskim nasiljem, so Japonci prvi zasedli to vojno oporišče. Pri mirovnih pogajanjih so se trudili, da bi si Port Arthur prisvojili, toda vse

lesile (zlasti tedanja Rusija, Anglija, Nemčija in ZDA) so bile preveč nevdoljive in so od Japoncev zahtevale, da so morajo vrniti Kitajski, kar so po enem letu tudi storili: dobili pa so otok Formozo (Taiwan), medtem ko je postala Koreja neodvisna.

Toda tik pred tako imenovano Boksarsko vojno, to je Kitajskim gibanjem proti inozemcem in kristjanom, je Nemčija leta 1897 z zakupno pogodbo pridobila Kitajsko pristanišče Kiao-Cau, ki ga je izgubila šele s prvo svetovno

vojno. Leto kasneje je Velika Britanija zasedla luko Wei-Hai-Wei. Rusija pa je dobila za dobro 25 let v zakup Port Arthur, kar pomeni, da bi trajala ta pogodba do 1923. Vendar je končala pred določenim časom, ker se je leta 1904 začela rusko-japonska vojna, s katero je Japonska pridobila Port Arthur in ga imela v svojih rokah do konca druge svetovne vojne.

Od tedaj je prešla ta luka zopet v interesno sfero Sovjetske zveze in Kitajske, pravimo tudi Kitajski, ker pripada Port Arthur geopolitično in narodnostno Mandžuriji. SZ se je 1950 obvezala, da bo najkasneje do konca 1952. leta umaknila iz Port Arthurja svoje čete in prepustila vse naprave, ki jih je obnovila ali zgradila na novo, proti odškodnini Kitajski.

Toda v povojni dobi je sklenila SZ s Kitajsko poseben dogovor glede mandžurske železnice, kar naj pomeni, da je kominfornistična SZ oživila nekdanje »imperialistične« nadeže glede Mandžurije. Ni izključeno, da je tukaj ozadje korejske vojne. Pri zadnjih kitajsko-sovjetskih pogajanjih v Moskvi je igralo vprašanje Port Arthurja važno vlogo. Kitajska je sprosil SZ, naj upravlja še nadalje to pristanišče in ga brani pred napadom Japoncev... S tem smo spoznali sovjetske namene!

V zadnjem času nasprotuje Malanu tudi sodna oblast. Najvišje sodišče je namreč 1. septembra razveljavilo zakon, ki ga je sprejel Malanov parlament. V tem trenutku, ko imajo Malanovi Buri v parlamentu večino, nastopajo z geslom »Južno Afriko Buroma, kar pomeni, da hočejo, naj bi nekaj več kot milijon ljudi vladalo gotovo desetkratni večini, ki jo tvorijo domačinščenci. S tem naj bi manjšina nasprotovala javnemu mnenju vsega angleškega imperija, od katerega je gospodarsko odvisna. V tem tisku politika Malana in njegove stranke.

Vendar nam statistike povedo, da je v Južno-afriški zvezi 8.635.341 črncev, 1.102.928 belcev in 365.542 Azijcev-Indijcev; torej skupno 10.003.206. Tem nasproti šteje evropska manjšina 3.792.690, od katerih je okrog 1.000.000 Burov in 2 milijona 372.690 Angležev.

«Mi bomo stali ali padli, nikakor ne bomo popustili od naše svete misije, ki se glasi: Afrika Buroma!« je ton Malanovih besed. Proti njemu so se dvignili nekateri Smutsi, ki so ga je pri gostih smrti nasledil Jacobus Strass, dalje Adolf Sailer, Malanov bratranec in znameniti angleški letalec v znameniti bitki za Anglijo leta 1940. ki je zbral okoli sebe 175 tisoč veterancev iz zadnje vojne v stranki torčar (plamen). Proti Malanu je celo Ernest Oppenheimer, čeprav ima v rokah vse rudnike diamantov in bi kot predstavnik industrije samo kristil, če bi nastopil proti črncem in izkoristil še nadalje sramotno nizke meje črnih delavcev. Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

«Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

«Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

«Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

«Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

«Vsi ti pojavi dokazujejo nesmiselnost Malanove doktrine, ki hoče onemogočiti, da bi se črncem in manjšini smeli učiti posebnih poklicev, češ, ker bi potem ogrozili belo civilizacijo, kakor se je nedavno izrazil minister za delo v Malanovi vladi Barend Schoeman.

OB KONFERENCI LABORISTIČNE STRANKE

BEVAN - osrednja osebnost

Zanimanje za konferenco angleških laboristov, ki se je prav te dni vršila, je pravzaprav razumljivo. Gre za to, da se v tujini, posebno se, če upoštevamo vlogo, ki jo je ta stranka imela in jo še ima v angleškem javnem in političnem življenju. Če temu dodamo še to, da je bila prav ona, ki je po končanem drugi svetovni vojni držala lepo vso leto državno krmilo v svojih rokah, je zanimanje še toliko bolj upravičeno.

Spriču tega se nam avtomatično zastavlja vprašanje: Vprašanje je namreč, kako se je v tujini, ki jo je vodstvo angleške državne politike v rokah konservativcev s Churchillom na čelu, njenim poslanecem v parlamentu pa je bilo rezervirano samo mesto opozicije, kako se je ves ta čas laboristična partija pripravljala na svojo politično bitko in ali je obdržala v svojih vrstah potrebno politično in moralno enotnost. Nadalje se je postavljalo tudi vprašanje ali niso bili določeni spori, in ne soglasja, ki so se že dale časa pojavljala v njenih vrstah kot rezultati različnih gledanjih dveh nasprotujočih si skupin na vrsto važnih vprašanj, že tako zaostane, da bi celo mogla nasteti njeno organizacijsko strnjeno.

Na vsa ta vprašanja je imel dati odgovor kongres, ki ga je konferenca laboristov v Morecambeu v dneh od 29. septembra do 3. oktobra.

Se pred začetkom konferenice se je, na osnovi izjav posameznih voditeljev, kakor tudi iz razpoložljivega samih delegatov, moglo sklepati, da brezčasno bo, kljub resnim nesoglasjem med obema skupinama - prišlo do usodnih sporov glede vprašanj, ki so bila na dnevnem redu. Samo vodstvo stranke pa se je trudilo, da bi že vnaprej omililo tešji spopad, ki bi utegnil povzročiti nepopravljive posledice za sam obstoj stranke. Tako so na pr. skretili okrog 312 resolucij in približno 74 popravkov na vsega približno 20 resolucij. Tega niso storili samo iz tehničnih razlogov, marveč so za ukrep narekovali tehtni politični razlogi, in sicer težnja, da se konferenci predlože predvsem tiste resolucije, ki so v posameznih vprašanjih predstavljale nekakšno kompromisno stališče obeh nasprotnih skupin. Iz tega pa je razvidno, kako so se, tako članstvo kot tudi najodgovornejši funkcionarji stranke zavedali ogromne važnosti, ki jo predstavlja strankina enotnost, se s posebnim oziranjem na nevarnost, ki bi jo po takem razkolu pretela njenemu uspehu pri bodočih parlamentarnih volitvah. Ve da se namreč zanikarja da predstavlja angleška laboristična stranka tudi takšno kakršna je, v vsem svojem notranjem in zunanem življenju, v primerjavi s konservativci, vendarle močan činitelj napredka

in Veliki Britaniji in s tem važen element pomiritve na toriški mednarodnih odnosov. Enotnost strankinih vrst se je torej pokazala kot izredno nujna, lahko rečemo prvenstvena potreba, če si kdo ni ravno želja neke vrste političnega samomora.

Pri tem seveda ni misljena pobratimlja za vsako ceno, marveč to, da naj bi se borba za nadaljnjo demokratizacijo stranke vodila se naprej, skladno s tendencami splošnega razvoja, vendar v okviru nujne in tekoče priporočene enotnosti vse dotlej, dokler se ne bo skupina s progresivno tendenco postopoma odločila od vodstva ter se preprijela s svojo ideologijo. Vse potrebne pogoje za takšno afirmacijo ima prav Bevanova skupina, ki grejo tudi naše simpatije. Brez dvoma predstavlja ta skupina v laborističnih vrstah najbolj borbeni del angleške delovnega ljudstva.

Nekaj besed o sami konferenci. Predsednik je v znamenju treh točk dnevnega reda; volitev novega izvršnega odbora ter pretes zunanje in notranje političnih vprašanj.

Pri volitvah je Aneurin, vodja leve, odnesel eno svojih najpomembnejših zmag. Od sedmih mest v izvršnem odboru izvršnega odbora stranke so jih njegovi pristajali zasedli šest, osebno pa je bilo njemu oddano največje število glasov. Cel Morrison in Dalton, dve stari in najbolj priznani laboristični avtoriteti; iz Atleeeve skupine, sta morala prepustiti svoji mesti Bevanovim ljudem. Že samo to nam pove s kakšno prednostjo se je samo v zadnjem letu razširila med laborističnimi vrstami Bevanova koncepcija o reševanju raznih političnih, socialnih in gospodarskih vprašanj, ki so vsebinsko angleške notranje in zunanje problematike. To je izključno izraz, in posledica česar je bil odkriti zahtev najširših delovnih plasti, kot so na pr. vprašanje brezposelnosti, dviga življenjske ravni, itd., pa tudi vprašanje utrditve mednarodnega ugleda Velike Britanije.

Bevan je dejal: »Vzpostavljena je enotnost laboristične stranke. Nekaj udarcev z ene in druge strani, ki smo si jih izmenjali v tem tednu, so bili še samo zadnji strel pred koncem bitke.«

To pa ne pomeni, da ne bo Aneurin Bevan v okviru stranke še naprej vodil naslednjeboje boju za svoje teze in cilje, ki so na poti utrditve in krepitve socialističnih sil v Angliji. D. F.

SOVJETSKA TRGOVLJA

„MI VRTIME, VRTIME...“

«Nekateri evropski evropejci, ki se hoteli poudariti kako postuje prijateljski in neosebna trgovinska izmenjava med Sovjetsko zvezo in njenimi političnimi državami, je šel na Češko in tam stopil v prvo poslopije, ki je nosilo na svojem pročelju velik napis: IMPORT-EXPORT. Vstopil je in si mislil: to je najprimernejše mesto, kjer mi bodo podrobno obrazložili vse skrivnosti sovjetsko-politič

